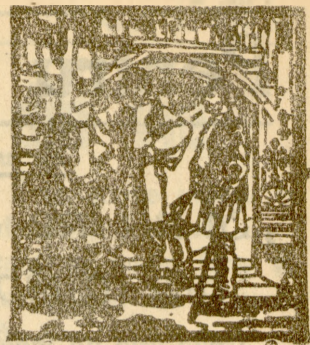

FOAIA POPORULUI

„Înălț cu poporul
ca să nu rătăcești!”

EA MAI VECHIE FOAIE POPORALĂ, INFIINȚATĂ ÎN ANUL 1892

pare în fiecare Duminică
sub direcția unui comitet
presis în Reg. Publ. la Trib. Sibiu sub Nr. 37-943

Organ al Asociației pentru literatura română
și cultura poporului român, „Astra”

Redacția și Administrația:
Sibiu, Strada Avram Iancu Nr. 9
Taxă pe șt. plătită în numerar conf. aprob. 646-943

Idealurile omului

de Aurel Vasiliu

Omul se deosebește de restul vie-
lăoarelor prin aceea că nu se mă-
rșește numai să și îndestuleze ne-
voile trupului. De bună seamă că
pentru ca să trăiești ai nevoie să-ți
„grijești trupul”: să-l aperi împotriva
tuturor asprinelor aduse de schim-
barea anotimpurilor; să-l cureți și să-l
adăpostești în locuințe igienice, adică
curățite și curate; să-l hrănești la timp
și îndecjuns. Căci numai așa putem
duce la îndeplinire zicala strămoși-
lor noștri Romani, care cereau omu-
lui, drept jintă sau ideal al vieții: o
minte sănătoasă într-un trup sănătos.

Trebuie dar să avem grijă nu nu-
mai de trup ci și de minte. Ce înțe-
legem însă prin minte?

Pe lângă o chibzuită înțeleaptă,
o judecată dreaptă și sănătoasă, prin
minte trebuie să socotim toate daru-
rile ca care Dumnezeu a înzestrat
sufletul omului.

Cel mai înalt dar al sufletului no-
stru este, de sigur, dragostea și em-
păcirea față pe atotputernicia lui Dum-
nezeu cum și iubirea față de toate
lăptăriturile create de Dânsul.

Cel mai adânc ideal către care
trebuie să tindă tot sufletul omenesc
este desăvârșirea credinței noastre
mădită în noi de însuși Atotputernicul.

Un alt mare ideal este cunoașterea
universului în care trăim. Prin învă-
țătura desăvârșită în sufletul nostru
simbolul înăscut pentru știință. Prin
știință însă ojungem să ne încredin-
țăm și mai mult de măreția puterii
care conduce lumile.

Ne minunăm de felul cum e alcă-
tuită lumea dar și de frumusețea ei
și atunci simțim în sufletul nostru o
plăcere produsă de aceste frumuseți
pe care omul caută să le imite și el
în așa numitele opere de artă. Un
cântec frumos, o zugrăvire sau pic-
tură măiestră, o aștia cu meșteșug
cusută, o doină sau o strigătură la
horă, un basm sau o similitură ne
aduc și ele o mângâiere și o plăcere
sufletească și o uitare a tuturor ne-
mulumirilor vieții.

Conservatorul Poporului

Duminică 8 Dec. 1946, printr-un
Te-Deum slujit de un sobor de preoți,
a fost inaugurat „Conservatorul Popo-
rului” din Sibiu. După slujba religioasă
au luat cuvântul: d. dr. Mo-
canu, prefectul județului, din partea
guvernului; d. Insp. gl. administrativ
Collescu, președ. comit. de inițiativă;
d. M. Alexiu, președ. Sind. mixt al ar-
tiștilor, scriitorilor și ziaristilor din Si-
biu și d. I. Meșiu, din partea Comisiei

Intrebuințarea timpului liber al țărănimii

Am arătat în numărul trecut al
„Foi Poporului” cât de însemnată
este problema întrebuințării timpului
liber al claselor muncitoare. V-am ar-
rătat, în puține cuvinte, cum ea a de-
venit o adevărată problemă de stat
pentru toate țările civilizate. Vă mai
spunem cum, întrucât privește mun-
citorimea și meșteșugăria dela o-
rașe, rezolvarea ei este mai ușoară,
căci acolo munca este reglementată
și de asemenea și timpul liber. Mun-
citorul și meseriașul dispun de cel
puțin 16 ore de timp liber, dintre
care dacă lăsăm la o parte cele 8
ore de somn, îi rămân încă 8 ore
întregi pentru grija de trupul și sufle-
tul său.

Der noi suntem încă mai mult o
țără de țărani. Cum se pune deci a-
ceastă problemă în legătură cu ma-
rile mulțimi muncitoare ale satelor
noastre, tineri, băbăi și bătrani de
amândouă sexele?

Munca țărănească se desfășoară
încă tot ca în trecut. În răstimpul
muncilor agricole, edecă din Martie
până în Noen brie aproape s'ar pu-
tea spune că țărănimea noastră nu
dispune de timp liber. Doar dumi-
nicile și sărbătorile — și uneori nici
acelea — dacă își mai deslindă bis-
tul țeran oasele, dacă mai poate să
mai dea câteva ceasuri odihnei trupu-
lui și desfătării sufletului său. E ade-
vărat, că față de muncitorul dela o-
rașe, el are merele avantaje de a
munci în mijlocul naturii, în aer li-
ber, sub binecuvântarea razelor de
scare. Der munca lui este de ase-
menea o emarnică și istovitoare lu-
dă, mai ales în timpul primăverii și
al verii, când abea dacă își îngăduie
4 sau 5 ore de somn și uneori nici
atât. De pe la sfârșitul toamnei,
numărul orelor lui libere crește însă
tot mai mult. Adevăratul timp liber
al țărănimii trebuie să-l căutăm deci
mai ales în lunile de iarnă. Depaste
de noi gândul că țărănimea nu mun-
cește în aceste luni. Are ea destule

treburi cu gospodăria și acum, totuși
orele ei de țegaz sunt mult mai nu-
meroase. Ea și le poate alege ori
când în cursul zilei și mai ales în
cursul serilor lungi, fără să turbure
bunul mers al gospodăriei.

Acest timp liber al țărănimii no-
stre n'a fost întrebuințat până acum
după cuviință. L'am lăsat pe țeran,
în cursul iernii, șezătorilor, trâncă-
nelii fără folos și, adeseori, cârciu-
mii, ucigătoare de trup și de suflet,
distrugătoare a căminului familial. De
când s'a întemeiat Astra, aici în Ar-
deal, em căutat să-i mai punem în
mână câte o carte sau gazetă, să-i
mai dăm câte o conferință, să-l în-
vățăm să cânte în coruri și alte lu-
cruți folositoare. Astra n'a fost ră-
spândită însă pretutindeni și munca
ei n'a fost sistematic organizată. I-au
lipsit pentru aceasta și mijloacele
materiale și cămării și nu odată, și
înțelegeră. Totuși începutul făcui de
ea înseamnă mare lucru și, privită
în totalitatea ei și pe lungă perioadă
de timp (aproape un veac) în care
s'a desfășurat activitatea ei, este cea
mai de seamă contribuție la ridică-
rea țărănimii noastre din aceste părți
ele românismului. Dacă țărănimea
erdeleană și bănățeană a ajuns, cel
puțin în unele părți, la un nivel care
ne umple de mândrie, nu numai din
punct de vedere economic ci și cul-
tural, elătura de biserică și școală,
Astra are merite incontestabile.

Astra s'a gândit deci de multă
vreme la întrebuințarea cu cel mai
mare folos a timpului liber al țără-
nimii noastre. După Unirea din 1918,
ea a început să porcescă chiar la o
muncă mai sistematică în acest do-
mentu. Și-a dat adică și conducerea
ei seama că o conferință sau o șe-
zătoare ținută într'o duminică sau
zi de sărbătoare, o certe dată la în-
tâmplare sunt departe de a împinge
țărănimea noastră pe drumul pro-
gresului, pe care alte popoare înain-
tează cu pași repezi. S'a ajuns ast-
fel la școlile țărănești, pe care nu-
meroși dintre țărani noștri le cunosc,
cel puțin din auzite decât nu din pro-
pria experiență. Voi vorbi odată mai
pe larg despre această minunată ar-
mă de luptă pentru cultura a țără-
nimii, care este școala țărănească.
Să reținem deocamdată atât că școala
țărănească este unul din cele mai
 strălucite mijloace de întrebuințare a
timpului liber al țărănimii. Când ea

Ce este binele și ce este răul?

Cel care și-a pus această întrebare
a fost marele învățat grec Socrat,
descoperind știința Moralei
sau Etice. El a văzut — cum dealt-
fel vedem și noi — că omul se apleacă
mai cu ușurință în spre cele rele și
cu anevoie se înduplecă în spre cele
bune. Se observă acest lucru cu
toarte multă ușurință la copiii cei
mici. Ei trebuie să stea mereu în gră-
ja și supravegherea părinților, cari au
datoria să-l crească și să-l povățu-
ească în lucruri bune și plăcute. Al-
fel se dedau numai la stricăciuni și
la rele.

Firea oamenilor este în așa fel
construită încât tot timpul trebuie să
se alimenteze cu povățuiri bune cari
nu numai că-i folosesc sufletului și
minții, ci îl duc spre desăvârșire, spre
judecată bună, ferindu-l de a aluneca
spre fapte rele și dăunătoare. Mai
înainte de a porni la un lucru, omul
este chemat să judece, să aleagă
măsura și să urmeze calea cea mai
bună. Nu va putea însă să ajungă
la aceste lucruri dacă nu va căuta
să se cultive prin citit de cărți bune,
reviste și ziare scrise pe înțelesul său
și cari cuprind învățături folositoare.
După numărul acestor învățături ni
se stabilește fiecareu gradul de înțe-
lepțian și numai după acestea vom
putea face deosebirea dintre bine și
rău.

Omul este chemat a judeca lucru-
rile scrise, străduindu-se a le și în-
păini, căci altfel la cei va folosi
cettul?

Faptele și îndrumările bune îl ajută
minunat pe om, și după acestea el
se valorifică, iar cele rele pe lângă
ce ne aduc nemulțumiri și supărări,
ne descurăcă, adică ne reduce gradul
de cultură.

Rămâne ca fiecare din noi să-și
câștige cât mai multe cuno-
ștințe și învățături, căci numai așa
vom fi în stare a judeca ce este binele
și ce este răul și după aceea nădăj-
duim că ne va reuși ca să învățăm
și pe alții, așa cum odinioară marele
Socrat și cei cari i-au urmat, prin
știința moralei, a călăuzit o lume
întregă.

Despre un popor se zice că numai
atunci progresaază când faptele sale
bune, trag mai mult în cumpună.
„Astra” se străduiește ca să îndrepte
poporul numai în spre cele bune spre
lauda noastră și mândria Neamului.

Să ne prindem de ele și rând pe
rând să ne lăsăm de cele dăunătoare
dar mai întâi să ne cultivăm ca să
putem dohândi judecată clară și
sănătoasă și așa vom deosebi binele
de rău.

Traian Chirilă

Pentru suflet

Sub steagul Astrei

Pentru trup

Pe armele Domnului

„Si nu ne duce pe noi în ispită...“

Ispita este un indemn spre rău și vine dela dușmanul de moarte al omului, adică dela diavolul. Stăpânul întinerelui luc ează împotriva noastră, prin ispită, înlocuind așa cum lucrează un războitor folosindu-se de o armă otrăvitoare. Și, vai! multe sunt mijloacele de care se folosește Satana pentru ispittrea noastră! Intre acestea putem aminti dorul după mări și deșerte, pofta spre petreceri rele și desfrâu, iubirea de averi trecătoare, căutarea podoabelor lumesci și altele asemenea.

Arma ispitel este îndreptată mai adesea împotriva celor tari în credință, fiindcă a lor cădere este dorită de cel rău. Așa s'au întâmplat lucrurile cu dreptul Iov din Scriptură. Cei slabi cad fără prea multă luptă, așa că pentru ei este lipsă de ispite mai puțin puternice.

Nimenia nu poate însă rămânea înafara ispitelor. Domnul nostru Isus Hristos, pe când purta trupul nostru omenesc, a fost și El ispitit în pustie și încă de trei ori. Lui i s'a întâmplat mări și averi, cu condiția să asculte de cel rău; „Acesta toate ți le voi da, dacă vei cădea și te vei înclina mie (Matei 4,9), I-a zis Satana.

Dar Domnul a răspuns: „Merge înapoiă mea, Satano, că scris este: Domnului Dumnezeu lui tău să te închini și numai Lui să-i slujești“ (Matei 4, 10).

Armele cu care Isus a răpus ispită sunt: postul și rugăciunea. Pe acestea ni le-a lăsat și nouă și ne putem folosi de ele. Prin ele, lângă sforțarea noastră, se adaugă și ajutorul lui Dumnezeu și ispitele pot fi înfrânte.

Trebue să știm însă, că omul se călește în luptele lui cu ispita, așa cum se întărește fierul în foc. Dar numai dacă are tăria să lupte cu ele și să le înfrângă. Un creștin adevărat poate arăta astfel în ce stă chipul de erou, prin purtarea unei asemenea lupte duhovnicești.

De aceea și zice Sfânta Scriptură: „Fericit omul, care răbdă ispita“ (Iacob 1, 12). D. Călugăr

Din trecutul unei societăți corale

La 26 Octombrie 1931, în comuna Rășinari, s'a pus bazele societății corale „Andrei Șaguna“.

Scopul acestei societăți este, „Cultivarea cântărilor bisericesti, populare și naționale, întărirea asociației, a colegialității și promovarea culturii prin aranjarea de serbări culturale, împreună cu teatru și hora țărănești.

S'au scurs de atunci 15 ani. În acest timp societatea a avut o bogată activitate, pe care o redăm mai jos.

Pe lângă răspunsurile liturgice din fiecare Duminică și sărbătoare, s'au organizat 53 producțiuni teatrale corale.

În cadrul acestor producțiuni, s'au pregătit: 61 cântări populare 42 piese de teatru, 25 dialoge, 20 colinde, 15 monoloage și poezii, 10 cântări naționale și 8 scenete.

Această activitate, n'a fost restrânsă numai în cadrul comunei, ci du-

să și în alte comune ca: Avrig, Porcești, Sebeșul de jos, Olat și Râul Sadului.

N'a existat vreo manifestație cultural-patriotică, aranjată în comună, la care societatea să nu ia parte cu producțiile ei muzicale.

Cu ocazia concursului de coruri, port și jocuri dela 3 Octombrie 1943 organizat de „Astra“, societatea corală „Andrei Șaguna“ a reprezentat comuna Rășinari, făcându-i numai cinste prin premiile luate.

Azi la împlinirea acestor 15 ani de activitate ne facem întăritul acestei societăți corale, punând la dispoziția cititorilor acest rezumat al activității, ca un imbold pentru cei cari vor să se inițieze în această activitate și pentru acei cari vor urma pilda lor.

Dau curs acestor rânduri ca unul care am muncit în cadrul acestei societăți și ca unul care am condus acest cor. Coresp.

Intrebuințarea timpului liber al țărănimii

(Urmare din pag. 1-a)

va fi răspândită în toate satele, când va fi organizată și va îmbrățișa toate vârstele de adulți, atât bărbați cât și femei, atunci am putea răsufla ușurați. Problema timpului liber a apucet și la noi pe drumul cel bun.

Cel dintâi mijloc pentru organizarea timpului liber al țărănimii este deci școala țărănească. Al doilea este cartea și gazeta. Am spus-o și altă dată că întemeierea și răspândirea bibliotecilor populare va avea pentru noi aceeași importanță ca și întemeierea școalelor. Cele din urmă se adresează vârstei fragede a copiilor; cele dintâi însă îmbrățișează toate vârstele, transformă cultura în tovarăș nedespărțit al întregii vieți țărănești.

O înfățișare cu totul aparte are timpul liber al țărăncei noastre. Dacă țărani dispun de un timp liber mai bine determinat în cursul lunilor de iarnă, despre țărăncele noastre se

poste spune că sunt lipsite aproape cu totul de ore de răgaz, în lunga și obosețoarea lor trudă de fiecare zi. Ne gândim firește înainte de toate la țărăncele care și-au luat, ca soții și mame, răspunderea unui câmin familiar. Fetele sunt ceva mai libere. Odată ce și-a pus însă jugul căsăniciei după cap, țărunca noastră abia mai poate răsufla. Și aceasta nu este nici drept și nici omenesc. Trebuie să-i creăm și țărăncei ore de răgaz pentru a-și cultiva sufletul și a-și reface organismul. Trebuie cu atât mai mult astăzi când i-am acordat drepturi politice. Timpul liber al țărăncei va însemna un mare câștig nu numai pentru consolidarea acestor drepturi, dar pentru întărirea și înaintarea, bunăstarea și fericirea căminului familiar. Să ne gândim deci la el cu mai multă seriozitate și stăruință decât am făcut o până acuma.

Ionuț

SFATURILE DOCTORULUI

Bolile cari se transm delă animale la om

Toate animalele au bolile lor, al animalele domestice cât și cele sălbătice. O bună parte a boalelor de animale se transmit la om. Unele bolile se iau direct prin mușcătură, ca este turbarea, altele se iau prin faloșirea cărnii sau când i se ia pielea și uneori boala ajunge la om din gnoial provenit dela animalele bolnave. Cea mai obișnuită boală care se delă animale este dalacul sau bubneagră, o boală foarte grea și periculoasă. Se ia atunci când se mândne carne provenită dela o viță bolnavă sau când i se ia pielea după ce a murit. De aceea este oprit a se lua pe delă vitele moarte de dalac și de se vinde sau mânca carnea.

Tot dela animale bolnave se transmite la om o boală numită Boala la Bang sau bruceleza, care se arată ca frigare și temperatură mare (caldura) dusă consumarea cărnii.

Dela cai se poate lua o boală foarte periculoasă care se numește moroș și care nu se vindecă niciodată. La ca boala se produce sub forma unor rănuțe înăuntrul nărilor și în mod popular se mai numește muca. Căi cari sateră de această boală trebuie omorâți (impușcați) edt mai de vreme pentru că boala nu se vindecă. Din nărilor cailor prin tușit și sforțit se împărtășie prin aer și se îmbolnăvesc omul care de asemenea nu se mscapă de această boală.

Prin consumarea de carne infectată se mai poate îmbolnăvi omul de paralglică (tenta), precum și de trichinoză o altă boală foarte gravă, care produce în primul rând amețelă, umflarea capului, temperatură mare și dureri mari în întreg corpul.

Pentru a se preveni transmiterea acestor boale dela animal la om, carnea care se pune în vânzare trebuie să fie examinată de medicul veterinar sau de vizitatorul de carne.

În numerile viitoare vom scrie mai pe larg d spre fiecare boală arătată mai sus. dro.

FOISOARA Pe drumuri...

Lăsa să mi scape, din vârful penitei, aceste rânduri care aș dori să fie folositoare obștei românești. Pentru că, întâmplarea redă aci este oglinda vie a celor petrecute cu mulți alții, pentru că din cauza unei hotărâri grăbite se produc suferințe ce, altfel, ar putea fi evitate. Povestesc aci o convorbire ce-am avut-o, întâmplător, cu o femeie necăjită. Necăjită, cred, tot din cauza unei nesocotințe a ei. Am întâlnit această femeie nu prea tânără nici prea bătrână — între două vârste — care avea în mâna dreaptă o traistă de lână foarte frumos împodobită cu alesături, în stânga un ploier vechiu, decolorat, ici colea, cârpit. Peste năframa de pe cap, avea

o broboadă de catifea, de culoare neagră, cu franjuri. Femeia de care vorbesc, stătea sub o poartă. Era de dimineată, toată noaptea plouase și mai ploua încă, pe drum era zloată, era și frig, cu un cuvânt, vreme urită.

Cum era zi de târg aci în Sibiu și cum traista se vedea a fi plină, intrând în vorbă cu femeia, am întrebat-o, dacă, nu cumva are unt de vânzare.

— Ba am domnule, am aci un dărăbuț de unt și câteva ouă dar nu-s de vânzare. Da... domnule, nu știți d-voastră unde-i biroul domnului avocat...
— Știam de cine întreabă și n'am mai așteptat să-mi spună și numele. I-am răspuns: „Aici în curte-și are biroul. Ai ceva cu dumnealui?“

— Aș avea ceva...
— E' de pe la d-voastră? Il cunoști?
— Nu, nu-i dela noi. E de aci din oraș. Eu sunt de lângă Orăștie, am

venit azidimineață cu trenul. („Toată-s udă“, mai spune, ca pentru sine, femeia). Am venit că am o pără. De 5 ani tot unblu și, focul s'o ardă, că n'o mai pot isprăvi. Am adus aci... domnului, că pe dumnealui îl am de avocat, că alalalt pe care l-am avut nu mi-o isprăvit nimic. I-am adus aci (arătându-mi traista plină) din ce avem și din ce putem rupe. Ne mai lășăm pe noi la o parte... ba că avem și copii... da' ce să facem că banii încă ne trebuiesc și nu ne mai ajungem cu ei bată-i pustia...
Am privit-o în față, am văzut-o plouată și amărită dar n'am mai ascultat povestea ei care părea a fi destul de lungă. Ere îndemânatecă la vorbă, loatră de gură sau, cu un cuvânt de al muntenilor, era tototă și cum ceasul dela biserică arăta 8' am lăsat-o în plata Domului și mi-am văzut de cale.

Sosită de pe la Orăștie, drumuind

după dreptate de 5 ani, amărită și plouată, nu știa ce trepte să urce, la ce ușă să bată ca să ajungă la domnul avocat. Nu știu dacă o așteptat sau nu ca să-i dau ceva lămuriri, eu am lăsat-o să-și descurece singură calea pe unde să ducă unu și oușle...

Această întâlnire întâmplătoare mi-a purtat gândul la miile de bărbaiți și femei ce bat drumurile pe la judecăți pentru fel și fel de pricinile unele mai neserioase de cât altele.
Din nimica toată, dintr'o ceartă pentru o vorbă nesocotită, din cauza unei găini ce-a sărit pârleszul și-a rășchiat în gunoiul vecinului, ori ce prapă a îmbucat dintr'o varză, ori lelea Oana, i a zis păduchioasă mătușei Cuța, ori pentru alte multe asemenea nărozii, fuga la judecată.
Urmarea: zile pierdute, încălțăminte ruptă, așteptare în frig pe sub porți

LEGI MUNCITOREȘTI (II.)

Înfăptuirea învățământului muncitoresc așa cum s'a scris în „Legea pentru pregătirea profesională” și cum am arătat și noi în articolele publicate în numerele 23 și 26 din „Foia Poporului”, n'ar fi prea grea dacă am lua drept măsură, în cumpănirea lucrurilor, celălalt învățământ profesional, de care să îngrijește Ministerul Educației Naționale. În adevăr, pentru înlițarea și desăvârșirea unei școle de meserii, (liceu sau gimnaziu industrial) întreținute de Ministerul Educației, în care temelul este împreunarea învățaturii teoretice (învățătura de carte) cu învățătura practică (cu meseria), trebuie mai întâi ateliere bine înzestrate cu scule și mașini; unelte moderne, laboratoare, materiale de lucru, personal didactic teoretic și de specialitate pentru instruirea elevilor, apoi clădiri pentru săli de curs și internat, toate la un loc. Această formă de școală este școala ideală adevărată cea mai bună care, întrunește toate perfecțiunile. Pentru asemenea școală însă să cer cheltuieli mari și până astăzi Statul nostru n'a reușit să ne dea o astfel de școală, poate și din cauza Ministerului Educației, care nu s'a îngrijit îndeajuns de școlile de meserii. Mulți meșteșugari patroni și fabricanți nu sunt împăcați cu felul în care funcționează astăzi școlile de meserii, dar motivele le vom arăta mai târziu, în legătură cu alte Probleme meșteșugărești.

La învățământul muncitoresc însă pregătirea practică făcându-se în atelierele meșteșugarilor patroni și în fabrici, nu rămâne să se înfiptuiească prin școală decât învățătura de carte și educația (buna creștere). În timp ce la școlile Ministerului Educației Naționale să cer taxe școlare și de întreținere, cari sunt tot așa de mari ca și cele dela liceele teoretice, cel puțin trei milioane de lei anual de fiecare elev, la școlile învățământului muncitoresc nu se cer elevilor ucenici și lucrători nici un fel de taxă, deoarece aceste școli se întrețin din banii cari se strâng dela meșteșugarii patroni și fabricanți. Pentru acest motiv de ușurință bănească în str-

bătarea prin școală până la cea cu învățătura mai înaltă, găsim dovada prețioasă și trebuie să recunoaștem adevărul că legea de care ne ocupăm dă câștig de cauză ucenicilor și lucrătorilor, să ajungă acolo unde le dă dreptul calitățile naturale cu cari ei au venit pe lume.

Învățământul profesional al Ministerului Educației Naționale, ar fi trebuit să fie aproape gratuit pentru elevi, deoarece ei sunt recrutați dintre cei mai săraci oameni, deci din masa oamenilor muncitori cu brațele și a micilor burghezi. Din lumea înstărită nu urmează la școlile de meserii decât copiii slabi de minte, ceace arată o curioasă și nedreaptă judecată asupra calităților ce să cer pentru meseria.

Deci dacă privim pe latura economică, școala de meserii a Ministerului Educației Naționale poate fi socotită ca un lux, ca o cheltuielă pe care nu și-o pot îngădui decât cei cu bani. Și câte nu-și vând părinții din casă, din ce-au moștenit s'au ce-au agonisit când copiii erau mici, pentru ca să le facă copiilor un viitor mai bun prin școala de meserii. Nu sunt suficiente cele câteva burse, destul de mici ca sumă de bani, pe cari Ministerul le împarte elevilor săraci. Ori care ar fi procentul de burse pe care-l dă școlilor de meserii, acesta nu poate fi atât de mare ca să cumpănescă starea de puteri între cei mulți cari trebuiau aduși în școlile de meserii și între cei puțini cari reușesc să devină elevi, dacă judecăm cu toată nepărtinirea trebuința ce-a simțit-o Statul nostru, mai ales după primul război mondial, de a avea mână de lucru românească și iscusită.

Iată de ce scriem pentru învățământul muncitoresc și de ce vom indemnă mereu tineretul nostru către industrie, un câmp de muncă prin care să înfăptuiască puterea de viață a neamului nostru.

I. Martin

 **CITIȚI ȘI RĂSPÂNDIȚI
FOAIA POPORULUI**

pe la uși, băteie de cap, ură și supărare. Și cine câștigă? Părișul? Părișul? Nici unul nici altul! Câștigă avocatul. Că doar dreptatea n-î o mare față ce-o putem primi pe o bucată de unt, pentru câteva ouă ori pentru o legătură de brânză. „Dreptatea” e o comoară ascunsă în ființa omului, în sufletul său și acolo trebuie căutată. Ori că-i de partea noastră, ori că-i împotriva noastră, dreptatea există, numai că trebuie să știm pe ce cale să umblăm pentru a ajunge la ea. Când dreptatea e de partea noastră de ce să mai obosim pe drumuri în căutarea ei? Iar de-i împotriva noastră pentru ce voim a o cumpăra? Chiar când voim a o prețui în ouă și în unt. Această prețuire e înșelătoare. Înainte de-a merge la o judecată, facem mai bine dacă încercăm o examinare a sufletului nostru. Avem în noi un judecător foarte aspru care

se numește „conștiință” sau cum se mai spune „cuget curat”.

Pricinile, oricare ar fi, să le dăm spre judecată „conștiinței” noastre „cugetului curat”. Dacă acest judecător ne spune că avem dreptate, e bine. Suntem liniștiți. Dacă acest judecător „conștiința” sau „cugetul curat” ne muștră pentru o faptă a noastră, atunci dreptatea nu-i de partea noastră. Putem atunci să tot batem cele drumuri împreunate cu necazuri și putem să tot aducem unt și ouă... „Cugetul curat”, „Conștiința”, asprul judecător din sufletul nostru, ne va muștra. Ne va muștra așa cum l-a muștrat pe Cain, cel ce și omorise fratele... Că doar așa a fost de când lumea: răsplata se dă pentru faptă.

A. Madru

Părinți, care aveți cu ce să vă hrăniți copiii, gândiți-vă la copiii alora care rămân flămânzi pentru că n'a căzut ploaie la vreme!

Desfundări în golurile din vie

Golurile din vie, care urmează să fie plantate în primăvară trebuie să fie desfundate încă din toamnă.

Desfundarea se face la o adâncime de cel puțin 60 cm. mai bine este la 75 cm. Dacă locul este pietros și rădăcinos va trebui să mergem la adâncime mai mare.

Desfundatul se începe prin croirea unui șanț dela răsărit spre apus de 1 m. lățime. Pământul trebuie bine mărunțit și afănat alegând pietrele și coropișnițele departe. Pământul de deasupra din șanțul al doilea îl aruncăm în fundul șanțului întâiu și peste el pământul din fund, astfel ca și aceasta să ajungă la aer și soare, apoi sub zăpadă. Și așa mai departe până desfundăm tot golul.

Iarna, cu zăpadă, înghet și deghet va sfâna până în primăvară pământul

astfel întors și îl va coace pentru a fi bun de plantat în primăvară.

Această lucrare se poate face și iarna dacă gospodarul nu a avut timp în toamnă.

Dacă pământul din vie este sărac el se poate îngrășa. Pentru aceasta se folosește gunoii bine dospit și putrezit. Se pun cam 2 Kg. de fiecare metru patrat, adică câte 2 Kg. la fiecare pas mare, sau mai bine la locul unde va fi noul cuib de viață, în plantarea care urmează să se facă în primăvară.

În timpul iernii și deghetului pământul va putea prelua îngrășămintele trebuincioase dela gunoii. Aceasta îngrășare trebuie făcută mai ales pe pământurile albicioase și sărace a viilor de pe dealuri.

I. R.

Comemorarea Mitropolitului Șaguna la liceul „Gheorghe Lazăr”, Sibiu

Societatea religioasă „Sf. Gheorghe” a elevilor, din cursul superior, seria B, al liceului Gheorghe Lazăr din Sibiu, urmând o frumoasă tradiție, a sărbătorit într-o ședință festivă, Duminică, 1 Decembrie a. c., ziua Marelui Mitropolit Andrei Șaguna.

Comemorarea a fost un simbol al continuității spiritului șagunian, care a început acum un veac. (1 Decembrie 1846), cu „Epistola de învățatură către parohialnica preoțenie”, a vicarului general Andrei Șaguna.

Această manifestare sinceră a tineretului, pentru redeschiderea spiritului atât de actual — al celui care a fost unul din stâlpii redeschiderii poporului român, — a fost onorată cu prezența părinților prof. universitari E. Vasilescu și N. Mladin dela Academia Andreiană — a domnului director al liceului „Gh. Lazăr” N. Creangă, a păr. prof. Simion Radu, îndrumătorul înțelept al acestei societăți și a domnilor profesori: S. Cosma, P. Apolzan, A. Creangă și I. Moșneagu.

După rugăciunea cântată de înfrățită asistență, păr. prof. Simion Radu, președintele de onoare al societății — citește un impresionant cuvânt festiv, în care desvăluie, în cuvinte alese, taina supraviețuirii personalității Mitropolitului Șaguna.

Esența acestei personalități o formulează: Dragostea de credință și dragostea de popor.

Opera lui se poate cuprinde — a spus Sfântia Sa — în cuvintele: „Un ideal realizat; sau un om, un cuvânt o faptă”...

Urmează apoi prinosul de recunoștință al neamului românesc ardelenesc exprimat prin versurile lui Zaharia Boiu „La Mormântul Marelui Andrei” (solo Arsin Ion, cl. VIII B).

Președintele activ al societății Iosif Gârbacea expune apoi într-o documentară lucrare, în ce constă, actualitatea spiritului șagunian. Vorbitorul arată marea admirație ce i-a însoțit-o totdeauna figura acestui mare lărarh.

Schitează liniile generale, cum se încadrează fenomenul șagunian în realitatea socială și istorică.

Se subliniază modul democratic în care Șaguna a gândit și a înfiptuș pe toate tărâmurile vieții, — spiritul său clarvăzător, a anticipat cu un veac, ceea ce azi abia există în formă de proiect în multe părți. Asemănarea între idealul actual al raporturilor sociale și între înfiptuirile concrete ale Marelui Mitropolit, este impresionantă. Gândirea șaguniană s'a materializat în marea operă a renașterii Românilor adeleni. Ea este armonică și nu cade niciodată în simplism.

(Continuare în pag. 4-a)

Colțul bunei gospodine

Colțunași cu carne

Frământăm o turtă de tăieți din o jumătate kgr. făină, un ou și 2 dcl. apă, atât de vârtoasă încât abea să o putem frământa. Lăvăm coca să se odihnească circa o jumătate de oră. Apoi întindem din ea 3 foi. Îndată ce am întins o foie, înainte de a se usca, tăiem din ea pătrățele cam de 5 cm. (trei degete). Avem carnea tocată prin mașină, prăjită în untură încinsă cu ceapă tocată, pătrunjel verde și piper, și răcită. Așezăm în mijlocul patratului de turtă, câte o linguriță din această compoziție, împăturim patratul în colț ca să formăm un triunghi, apăsăm bine marginile să nu iasă carnea. Așezăm colțunașii făcuți din prima turtă pe altă scândură, sau pe o sălă să se usuce până procedăm la fel cu toate trei turtele. Fierbem colțunașii în apă clocotită, într-o cratiță mare, când sunt fierți îi scoatem cu o străcurătoare, vârsăm cu puțină apă rece, îi tăvălim în pezmec prăjit în untură încinsă, și îi servim fierbinți.

La fel pregătim colțunașii umpluți cu magiun, cu brânză de vacă în care am mestecat un ou, precum și cu brânză de oi în care am mestecat 2 cartofi fierți și zdrobiți.

Dacă avem unt, colțunașii sunt foarte gustoși vârsați și cu puțin unt topit înainte de a-i servi.

INFORMAȚIUNI

Dela o săptămână la alta

Abonamente

Fa an nr. pentru literatură și literatură de artă	20.000 Lei
Fa an nr. pentru literatură comercială și literatură industrială	30.000
Instalații și materiale	50.000
Abonamente de servit	100.000

Aprovizionarea cu carne de porc. Subsecretariatul de Stat al Aprovizionării a hotărât, în vederea aprovizionării populației cu carne de porc de sărbătorile Crăciunului, că începând dela 5 Decembrie 1946 până la 10 Ianuarie 1947, locuitorii pot cumpăra și transporta câte un porc viu sau tăiat, de familie, o singură dată, fără autorizație. Cei ce fac transporturi vor avea nevoie numai de o adeverință dela primărie, cu viza medicului, dacă porcul se transportă tăiat. Transportul trebuie să fie însoțit de cumpărător.

Serbare de Crăciun. Sâmbătă 14 I. c., ora 2 d. m., Școala primară de Aplicație de pe lângă Școala normală de fete „Anreiu Șaguna” din Sibiu, va da o Serbare de Crăciun la teatrul orășenesc, în folosul orfanilor și a copiilor săraci, sub auspiciile Societății ortodoxe naționale a femeilor române. În program, o piesă de Crăciun, coruri, recitări și cântece de pian și vioară, toate executate de elevele și elevii școlii, sub conducerea doamnei directoare Prof. Septimia P. Ghemban, și a institutoarelor Elena Mărginean, Elena Iacob, Florica Ștefănescu și Ana Simian. Biletele se găsesc Drogueria Ionel Băciu și la casa teatrului.

Poșta Administrației

Cititorii noștri, cari și-au achitat costul abonamentului, vor primi în numărul de Anul nou, un calendar frumos de perete. Răii pătrnici, cari au citit un an întreg foaia, fără să se învrednicească să ne trimită costul, vor fi publicați după anul nou cu numele.

Nu pricepem cum se mai găsesc cititori de ai noștri, cari după ce au primit foaia un an de zile, acum când primesc câte un mandat în es, cu diferența de abonament costul e trei ouă, nu ne trimit banii.

Abonat 5026; Ați achitat în total 5000 pe 1946. Mai aveți o diferență de 2500 lei. Am mai comunicat în foaie ca cei cari eu plătit la început l anului scont din abonament, au de plătit în total pe 1946 lei 7500. Cei cari n'au plătit nimic au de plătit 10.000 lei.

Abonat 4308; Aveți de plătit diferența de scumpire 5000 lei.

Abonat 816. Butin Ioan; A fost o greșală. Gazeta va vire gratuit așa cum s'a stabilit anul trecut. Bine că ne ai scris.

Nicolae Săvuțiu în v. Am primit lei 70.000.

Abonat 4064. M. B. A fost o eroare. Sunteți achitat pe 1946. Ați plătit în total lei 10.000.

Abonat 345. Ion Popș; Sunteți achitat pe 1946. Sunteți unul din vechii abonați la Foaia Poporului. Noi v'om trimite-o și mai departe fără suferare.

Abonat 6884. Se trimite regulat. Banii nu i am primit încă. Cercetați la poștă.

Vânătoarești

Pentru otrăvirea lupilor și răpitoarelor. D. E. V. ne face cunoscut că a comandat sticlină nitrică încă din luna Martie 1946; vedem însă că noi nu o avem. Indemnăm deci pe vânătorii și erendeșii cu grijă de vânat să construiască de pe acum: colibe de pândă iar la 10—15 m. de colibă, gropi pentru hoit (un cal). Coliba să aibă ferăstrucă de ochire lată de 10 cm. și 15 cm. în lățime, iar groapa pentru hoit să fie așezată așa că lumina lunii să cadă favorabil pe hoit (cu luna în spatele colibe). În acest fel se va putea avea rugă în a se mai distruge lupii prin rădă, la hoit.

La circumstanțe

Tratatele de pace

Tratatul de pace cu România a fost terminat și aprobat într'o sesiune a Consiliului ministrilor de externe. Tratatul de pace cu celelalte țări — foste satelite — eu primit forma definitivă. După ce toate actele ce interesează tratatele de pace vor fi puse la punct, cei în cauză vor semna aceste tratate. Locul, urde vor fi semnate tratatele de pace, încă nu s'a hotărât. Se crede că, în cazul când sesiunea edunării generale va dura încă mult și misiunii de externe vor fi tot la New-York, tratatele să fie semnate în acest oraș.

Zonele de ocupație engleze și americane se vor contopi.

Intre d. Bevin, ministrul de externe

Comemorarea Mitropolitului Șaguna la liceul „Gheorghe Lazăr”, Sibiu

(Urmare din pag. 1-a)

Intre altele, ea accentuează cu competență rolul economicului în ridicarea poporului: „Nu poate irainta în cultură un popor care n'are ce mânca”, zice Șaguna în 1847.

Programul artistic este completat cu frumoasa poezie a lui Victor Hugo „Conșirita” recitată cu mult talent de I. Preda (clasa VIII B și de poezie

originală „Imn Mitropolitului Șaguna, de T. Alexandru cl. V B.

Sesiunea se încheie cu înțonarea de către asistență a cântării „Cu noi este Dumnezeu”.

Programul sesiunii a fost sobru și impresionant. Impresia plăcută care a făcut o alegilor oaspeți este dovadă de spiritul superior în care se lucrează în această societate. Rep.

Cea mai frumoasă săptămână în casa țărănilor sunt

Calendarele de perete

apărute zilele acestea în Tipografie „Astra”. Primul este *Calendarul Asociațiunii* (executat în culorile naționale în mijloc cu M. S. Regele Mihai I. președintele de onoare al „Astrei”, iar în partea de jos 4 clișee frumoase din viața satelor noastre. Al doilea este *Calendarul creștin* executat în culorile naționale cu un chear în motive românești iar în mijloc două icone de toată frumusețea, cu Ius Hristos și Maica Domnului. În partea de jos Năsterea și Răstignirea Mântuitorului. Prețul unui exemplar lei 5000. Prin poștă lei 5500. Comenzile se vor adresa:

Tipografiei „ASTRA CULTURALĂ” Sibiu, Strada Avram Iancu Nr. 9

INCUNOȘTIINȚARE!

Avem bucuria să încunoștințăm cititorii „Foi Poporului” precum și pe membrii Asociațiunii noastre că a apărut

CALENDARUL „ASTREI” și al „Foi Poporului” pe anul 1947

Acest calendar a apărut în format mare, având 160 pagini cu diferite vederi și chipuri, toate luate din viața poporului român. Coperta este executată în culori. În cuprinsul Calendarului găsim: țărâurile din toată țara, sfaturi pentru plugar, gospodine și vânători precum și un bogat material literar ca: povești, istoricari, întâmplări, glume, toate scrise de cei mai valoroși membri ai „Astrei”.

Având în vedere scumpetea din aceste zile, prețul unui exemplar este de 15 mii lei. Pentru comenzile făcute de despărțiminte se acordă o reducere de 25 procente. Onorarele librării vor primi 25 procente reducere la o vânzare de cel puțin 10 exemplare.

Comenzile se fac pe adresa: „Astra”, Str. Șaguna Nr. 6 Sibiu. Rugăm să nu se mai trimită comenzile pe adresa „Foi Poporului”.

GURA SATULUI

Ce-i place.

La un regiment, un ofțer întreabă pe un soldat:

— Ce-ți place fie măi ostașule mai mult la armată?

— Masa și pe loc repaos.

Pricină.

— Ce ai făcut de ai ajuns la închisoare?

— Da' ce să fac, am pus un bolovan înaintea trenului.

— Și ce te-a îndemnat la faptă asta?

— Era soacră-mea în tren.

(din calendarul „Astrei” și al „Foi Poporului”)